

بررسی حرکت، در جواهر مجرد

احمد عابدینی نجف آبادی^۱

چکیده

همانگونه که در اعراض و در جوهر مادی حرکت وجود دارد، در جوهر مجرد نیز حرکت وجود دارد و تنها در ذات واجب‌الوجود حرکتی نیست زیرا حالت امکانی ندارد، اما غیر واجب چون ممکن‌الوجود است برایش مرحله بالاتری فرض می‌شود و لذا در جهت آن حرکت می‌کند، به همان دلیل که حرکت در اعراض بدون حرکت در جوهر مادی ممکن نیست، حرکت جوهری در جسم و جسمانیات بدون حرکت در جوهر مجرد امکان ندارد زیرا حرکت منحصر به خروج تدریجی از قوه مادی به فعلیت نیست بلکه خروج از هر مرحله نفس به هر مرحله از کمال، حرکت است و این حرکت در سراسر جهان امکانی وجود دارد.

واژگان کلیدی: گستره حرکت جوهری، حرکت جوهری در مجردات، حرکت استکمالی، حرکت شوقی